

A U S T R A L S K É

listy

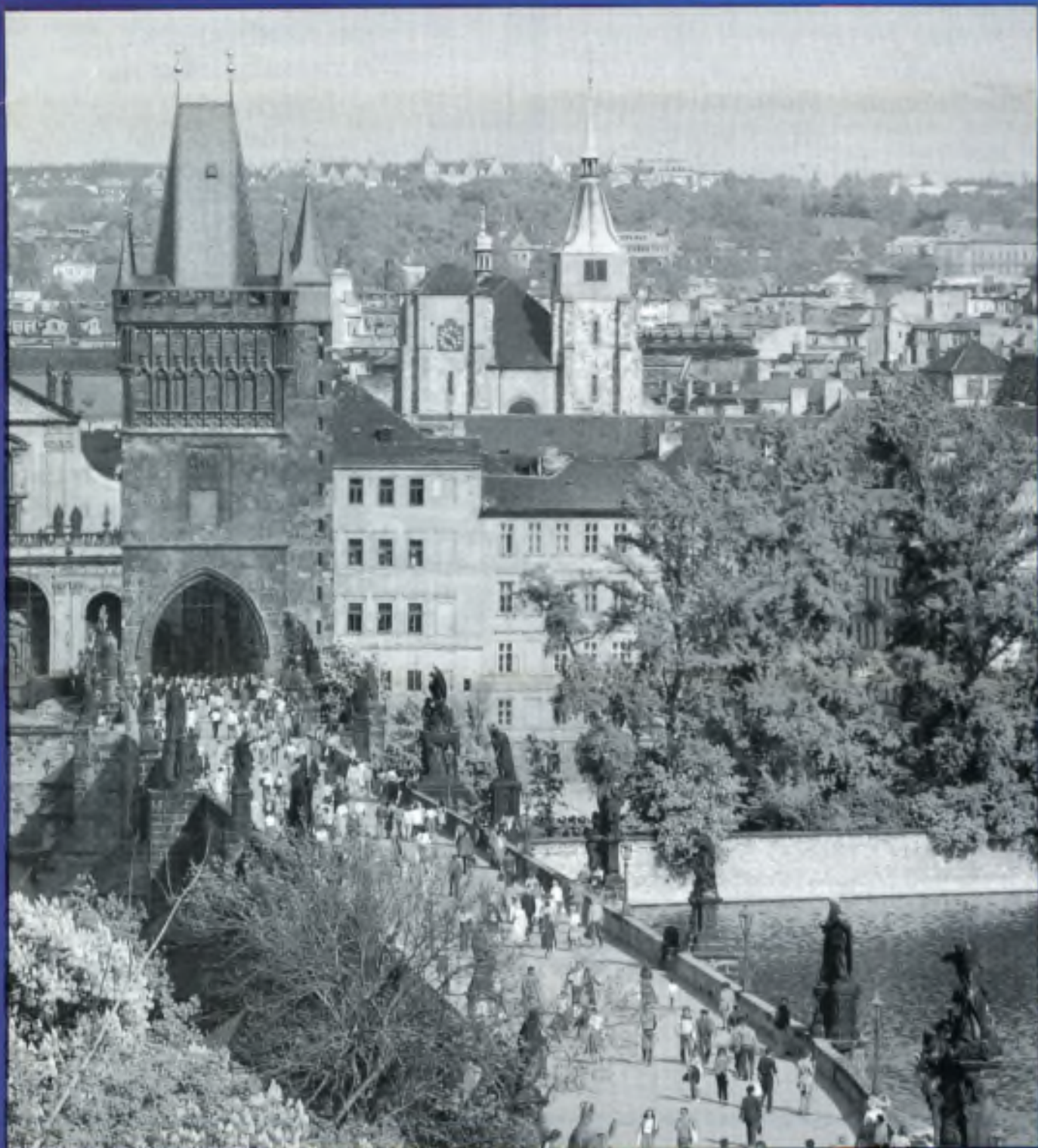
IN AUSTRALIA POSTAGE PAID
IN AUSTRALIA POSTAGE PAID

AUSTRALSKÉ LISTY

ČÍSLO 61 ZÁŘÍ 1996

Print Post Approved
PP 242296 / 00084

\$2.60

L. & G. Pergl

Česká Optická Firma

57 Pelham Street
CARLTON VIC. 3053
Tel: (03) 663 6242

All International Office Machines

Prodej a opravy nových a starších
"typewriters, photocopiers & faxes"
dílňa a obchod: **390 BOTANY ROAD**
ALEXANDRIA,
N.S.W. 2015

Tel: **319 0648** nebo **214 7402**
Václav Novák: 30 6781

TRITON **CARPET CLEANING SERVICE**

Powerful truck, Mounted equipment
All stains treated, Carpets deodorized
Fast drying, Scotch guard
Carpet and Upholstery
Leather L/ S Cleaning

Emergency water damage service

Peter Adler

Phone: 388 2052, Mobile: 018 044 100

Mluvíme česky

DENTAL PROTESIS

ODBORNÝ ZUBNÍ PROTETIK
nabízí své služby ve zvláštních případech
(staří, nemoc atd.) ošetření doma možné,
(soukromé pojištění vyplácí
předem domluvenou částku)

Další informace
na čísle: (02) 388 2216
mluvíme česky i slovensky
425 Old South Head Road
North Bondi NSW 2026

Hledáte příbuzné a známé?
Nabízíte služby a servis?
Máte zájem o seznámení?
Využijte

AUSTRALSKÉ LISTY !!!

CONTACT

P.R.I.N.T.I.N.G.

A.C.N. 002 887 238

NAVRHNEME
GRAFICKY UPRÁVÍME
KVALITNĚ VYTISKNEME
BAREVNĚ I ČERNOBÍLE
KATALOGY
OBCHODNÍ DOPISY
REKLAMNÍ NABÍDKY
SVATEBNÍ OZNÁMENÍ
VIZITKY
a další

Unit 4, 175 Gibbes Street
CHATSWOOD, N.S.W. 2067, AUSTRALIA
Tel. (02) 417 8555 Fax. (02) 417 5510

APPLIED COMPUTER SYSTEMS

(Australia)

dodáváme celé systémy 'software' i 'hardware' pro
MANUFACTURING, ENGINEERING
DESIGN, CAD/CAM
DESKTOP PUBLISHING
JOB COSTING, ACCOUNTING
MULTIMEDIA, DESKTOP VIDEO
České, EASTERN & WORLD FONTS
BUREAU SERVICE & TRAINING

7 Boonah Street
WENTWORTHVILLE
NSW 2145

Tel: 02 636 1873
Fax: 02 631 2024
Mobile: 018 288 477

5th Floor 75 King St
Sydney NSW 2000

Tel: (02) 262 1144
Fax: (02) 262 4479

Plánujete cestu do Evropy?
Na požádání zašleme náš katalog a zajistíme:

- levné letenky,
- ubytování,
- půjčení auta,
- zájezdy pro vaše australské přátele,
- pobyt v lázních,
- dovolenou na lodi,
- pojištění a profesionální servis.

Volejte Renatu - 262 1144

HOMO HOMINI LUPUS

(Člověk je člověku vlkem)
Hana Gerzanic-Honsová

Obrazy přátelství - teplé sněhu táni,
na louce pomalu počíná vzkvétat přání,
vánice, mráz je ničí, krupobití -
proč neláskou je člověk chycen v síti?

Ze snů jsou hořká do tmy probuzení,
nic nového v lidském pokolení,
Římané tvrdili to již od věků,
že člověk je často vlkem člověku.

Nenávist, zášť - planá snad jen zloba?
Obět se najde vždy pro trpká slova
a jejich meče z pýchy ocele
spatříme dokonce i v ruce přítele.

Krvavé proudy svítí v moři lidí,
na polích úsměvů plevel srdce sklídí,
z oblohy hvězdy spadly v louže bláta
rez vidíš, kde jsi tušil kousek zlata.

Obrázky přátelství, které nám stěny zdobí
sežloutnou, zestárnou, do koše se hodí
Za rohem nepřítel na příležitost čeká -
Zabijet dokáže i kdysi ruka měkká...

(ukázka ze sbírky Ve stínu eukalyptů)

ČESKÁ TROJICE VÁCLAVŮ

Štěpán Skřivánek

Všichni tři prozíraví a moudří, i když jiného ražení a všichni mají důvěru
většiny národa.

Václav řečený Svatý měl z nich nejméně životních zkušeností a zahynul jako
mladík. Měl však výbornou vychovatelku a rádkyni ve své babě Ludmíle. Václavova
zbožnost a jeho zařazení Čechů do západoevropského kulturního a politického
společenství pak byly po deset století příkladem budoucím pokolením k zachování
české identity. Václavův recept umožnil Čechům přežít, zatímco jejich severní
slovanskí sousedé vykrváceli pod modlami pohanských bůžků. A dá se říci, že svatá
Ludmila dala vznik racionální a realistické zahraniční politiky českého státu.

Svého velkého jmenovce následují také oba dnešní čeští Václavové. Jak Vác-
lav Havel tak Václav Klaus, i když každý po svém, usilují o včlenění Čechů do
evropského společenství, pokud možno ještě během tohoto století. Na rozdíl od svých
dávných předků, dnešní Češi mají pro své Václavy pochopení. Sympatie pro
Boleslavovo řešení dnes lidé nemají. Invaze v srpnu 1968 byla přímou negací české
historické tendence k západním hodnotám a dřívější pochybovače řádně usměrnila.

Bohužel, i přes úsilí všech odpovědných českých státníků nemá Evropská unie
nějak na spěch. Stín Moskvy začíná znovu padat na Střední Evropu a nerozhodnost
Západu není dobrým znamením. Přesto není vyloučeno, že členství České republiky
v NATO spolu s Polskem a Maďarskem na sebe nenechá dlouho čekat. Republika ani
po nedávných volbách nezměnila kurs své zahraniční politiky.

Tradiční české zářijové zamyšlení nad svatováclavskou politikou asi ani letos
nevybočí z rámce staletých tendencí. Ne proto, že by se Češi chtěli nějak rozplynout
v Panevropě řízené bruselskými byrokraty. Spíše proto, že tak jako Češi desátého
století, ani ti dnešní nemají prakticky na vybranou. Středoevropské vákuum nepotrvá
věčně. Kromě soudruha Grebenička by si dnes v republice další "vstup vojsk" přáli asi
jen ti nejskalnější šílenci.

Stručný přehled rubrik

V srpnu uplynulo 650 let (26.8.1346) od
smrti českého krále Jana Lucemburského,
který padl v bitvě u Kresčaku hrdinskou
smrtí. Když se francouzské vojsko, na
jehož straně bojoval, dalo na útěk před
anglickými vojáky, neuposlechl výzvy k
ústupu a pronesl památnou větu: "Toho
bohdá nebude, aby český král z boje
utíkal, neboť jako král poctivě a slavně
padne". To se také stalo a vlády v Čechách
se ujal jeho syn Karel IV. Jan Lucem-
burský byl pochován v Lucemburku.,

Česká trojice Václavů	01
Rozhovor na rozloučenou	02
Hitlerovi ochotní popravci	03
Zprávy	04
Sport	05
Z tajů krás české řeči	06
Dotazy	07
Češi v Austrálii	08
Mojmír Zachar	09
Kultura	10
Perly a perličky	11
Nad dopisy čtenářů	12
Kam na dovolenou	13
Křížovka	14
Jára Cimrman	15-16

Rozhovor na rozloučenou.

Představovat našim čtenářům Generálního konzula ČR v Sydney ing. Josefa Sládka, je zcela jistě zbytečné. Nedovedu si představit krajana, který by se s ním alespoň jednou za posledních pět let nesetkal. Vidali jsme ho při oficiálních příležitostech, jakou byla třeba návštěva prezidenta republiky, setkali jsme se s ním na tryzně za umučené v koncentračních táborech, ale byl přítomen i na narozeninách generála Jana Nováka. Stejně jako se objevil na pořadu mladých studentů v Sokole. Zúčastnil se všech kulturních akcí, které krajané pořádali a bylo to právě jeho zásluhou, že ta účast nebyla jen osobní, ale že se obvykle projevila i finančním příspěvkem. Zkrátka stal se pro nás součástí komunity. V této době, kdy se noviny dostávají do rukou čtenářů je již v České republice. Přesto si ještě těsně před odjezdem našel čas, aby si se mnou popovídal o svém pobytu v Austrálii.

Jak se podle vás za těch šest let, které jste tu prožil, změnila krajanská komunita?

Ta změna byla zásadní, protože se zásadně změnila situace. Přišel jsem v době, kdy se splnil velký sen všech politických uprchlíků. Začal se formovat nový vztah republiky ke krajanům a krajanů k nové republice. Nejdrive bylo nutné si získat důvěru. Protože hlavně starší generace zpočátku byla velmi nedůvěřivá. Měli na to právo, vždyť právě oni nejvíce trpěli. Ale období poznávání se netrvalo dlouho a myslím si, že nám brzo začali krajané důvěřovat.

Zažil jste tady nějakou "horkou chvíli"?

Já bych neřekl, že se dostavily "horké" chvíle, spíše se dostavila doba jistého vystřízlivění z nadšení a euforie, a to na obou stranách. Lidé doma čekali po revoluci na příliv bohatých západních podnikatelů a investorů českého původu, kteří se pohnou do republiky a zvednou naši ekonomiku a krajané zase byli zklámani, a celkem právem, protože právní legislativa v období tvorby nových zákonů někdy opomněla zájmy krajanů. Doufám, že se většinu těchto

nedopatření později podařilo napravit.

Česká vláda začala podporovat krajanské hnutí v zahraničí, proč? Bylo to jen z důvodů zvýšení turistického ruchu?

Ovšem, že ne. Turistů přichází do Čech desítky miliónů. To tedy nebyl ten základní důvod. Domnívám se, protože většina krajanů jsou naši občané, že je tedy naší povinností se o ně starat, proto také vláda věnuje krajanským komunitám v zahraničí mnoho pozornosti. Vznikl například "Odbor pro krajanské a nevládní styky", který se touto tematikou zabývá. Podle mého názoru nejdůležitější je, aby krajanská komunita přežila. Vždyť krajané, kteří žijí v určitých částech světa, tvoří vlastně jakousi základnu se kterou je možné spolupracovat a která je takovou spojnicí pro rozvíjení spolupráce se zemí, kde krajané žijí. Krajanské hnutí je však třeba podporovat už i z toho důvodu, že existuje reálná možnost, že "země na úbytě", protože vzhledem ke změně situace doma, se nedá předpokládat nárůst emigrace, přirozený úbytek je mnohem větší. Mladá generace, která sem přišla v útlém věku, nebo která se zde už narodila má tendenci k asimilaci a pokud tedy nebude jistá snaha a pomoc, tak by se nám snadno mohlo stát, že komunita jako taková zanikne a to by bylo škoda.

S jakými pocity z Austrálie odjíždíte?

Austrálie je velice krásná země a pro toho, kdo rád cestuje a má rád přírodu, je to přímo pokladnice poznání. Já sám jsem jachtář a tak jsem během své dovolené navštívil řadu zajímavých míst. Plavil jsem se kolem Austrálie, do Tasmanie i na Nový Zéland. Bylo to nádherné. Po pracovní stránce to zde bylo velmi náročné už vzhledem ke změnám, ke kterým došlo. Mnoho krajanů potřebovalo naši pomoc a naše služby. Navíc konzulát je zde nejen pro krajany, ale především pro udržování styků s australskou stranou. Přijížděli podnikatelé, politici, zkrátka práce byla náročná a bylo jí víc než dost.

Co ná vás udělalo v Austrálii největší dojem?

Jak už jsem řekl těch dojmů bylo mnoho, ale snad nejvíce na mne zapůsobili rozhovory s krajany, kdy jsem se dozvídal tolik téměř ne-

uvěřitelných životních příběhů, často velmi tragických a je mi líto, že je jen málo lidí, kteří se o tyto příběhy zajímají a kteří by byli schopni je zachytit pro budoucí generace.

Setkal jste se s mnoha lidmi, které setkání na vás nejvíce zapůsobilo?

Na tuhle otázku se opravdu těžko odpovídá. Potkal jsem tady obrovské množství zajímavých, neobvyklých a moudrých lidí, že je těžké někoho jmenovat. Ale jedno setkání mne především překvapilo. Bylo to v odlehle části Queenslandu. Byl už večer a tak jsem začal hledat nějaké ubytování. Jel jsem bušem, když najednou jsem uviděl osamělý domek, typický pro Queensland, to znamená na kůlech. U něho stála stará benzinová pumpa a nápis nad ní hlásal, že patří family Běloušek. Řekl jsem si, že tedy pan Běloušek musí být Čech a vešel dovnitř. Za chvíli přišel starý pán. Ptal jsem se ho anglicky zda je Čech, když přikývl, přešel jsem na češtinu. Chvilku mu to trvalo než byl schopen mluvit. Nabídl mi židli a když jsem se posadil ke stolu, uviděl jsem, že na něm leží rozepsaný dopis. Nadpis zněl "Vážený pane Sládek!" Bylo to překvapení, že 4 tisíce kilometrů od Sydney, někde v buši najdu někoho, kdo mi právě v tu chvíli píše dopis. Chťel jsem, aby mi pan Běloušek vysvětlil co potřebuje, nechtěl, prý mi to raději napiše. Ale dopis jsem od něj nikdy nedostal, škoda. Jinak jsme dlouho seděli a povíдали. Bylo to moc zajímavé. Ale takových setkání bylo opravdu spousta.

A na závěr, co byste chtěl vzkázat krajanům v Austrálii?

V první řadě bych jim chtěl poděkovat za přátelství, které mi během mého pobytu v Austrálii projevovali. Velmi si toho vážím! A ještě jednou děkuji za milé rozloučení, které pro mne a moji ženu uspořádali v Sokolském Národním domě. Na svůj pobyt v téhle zemi budu vždycky rád vzpomínat, dokonce se dá říct, že Austrálie se stala mojí druhou vlastí, bylo mně tady mezi krajany moc dobře a věřím, že se sem ještě někdy podívám. Takže vlastně neříkám sbohem, ale jak doufám, někdy na shledanou.

Děkuji za rozhovor a pozdravujte Prahu.

(rozměňovala Jana Háberová)

Hitlerovi ochotni popravči

Jaromír Svoboda

"Hitlers willige Vollstrecker" se jmenuje objemná kontroverzní kniha Daniela Goldhagena, která právě vyšla v Německu. (Na anglickém knižním trhu se tento současný bestseller nazývá "Hitler's Willing Executioners") Autor je profesorem sociologie na Harvardské universitě a působivě polemizuje s populárním mýthem, že převážná většina Němců byla vždycky "anstanding" a jen nepatrné procento jich bylo vyznavačů a vykonavatelů nacistické ideologie.

Goldhagenovo obšírné vysvětlení, jak každý totalitní režim, kdekoliv na světě, se snažil zailbit té nejkalnější spodinu národa, aby ji naverboval k těm nejhrošnějším činům proti lidskosti, je vskutku otřesná četba. Pro pamětníky nacistického temna nebude lehké polemizovat s jeho argumentem, že německý národ odsoudil sám sebe, když se od této spodiny nedokázal distancovat - když naopak s potleskem, ba dokonce s nadšenou účastí, ochotně pomáhal realizovat tu nejhrošnější perzekuci a fyzickou likvidaci Židů, Cikánů, sociálních demokratů a kleriků.

Účelem této knihy je samozřejmě udržení hlavně německého národa v kritickém ohnisku, ale svým žalujícím výřikem implikuje i ostatní nacistické pomahače, zvláště v Rakousku, v Pobaltí, na Ukrajině, na Balkáně a na Slovensku. Češi obstáli před Goldhagenovým soudem poměrně dobře, ale Slováci asi nepotěší jeho konstatování, že Hlinkovy Gardy se v tehdejších sběrných táborech chovaly tak bestialně, že samo slovenské ministerstvo vnitra (na prosbu Mezinárodního červeného kříže) bylo nuceno je nahradit normálními bezpečnostními oddíly...

Čtenář se také dočte starou pravdu, že nacisté si totalitu nevymysleli. Existovala už za Bachova rakouského absolutismu, potom i za carského vyhnání na Sibiř, které pak báfuška Stalin vědecky zdokonalil na "Glavnoje Upravlenije Lagerej".

Nedávno obrozený soudruh Miloš Jakeš nás sice v pražské televizi upozornil na to, že podle sametového zákonodárství, přirovnávat komunismus k nacismu je dnes nejen protizákonné, ale i protičestství, avšak pro ty z nás, kteří to počtli na vlastní kůži, obušek byl stejně bolestivý ve stínu hákového kříže Treblinky a Dachau, jako v září rudé hvězdy na Borech a v Leopoldově. Ba co horšího, od vlastních spoluobčanů byl ještě bolestivější.

SAVE 30 % *on your international
calls to 59 countries

including

Czech Republic

and

Slovak Republic

Sejong proudly offer the services of

GlobalOne

• Deutsche Telekom • France Telecom • Sprint

Global One is a worldwide joint venture created by three of the world's leading telecommunications companies: Sprint, Deutsche Telekom and France Telecom.

As a **World Saver** customer you'll automatically receive a **30% discount** off the standard Testra peak and of peak rate*, on calls made to any of the countries listed

No joining or monthly fees

No minimum usage

Discounts apply every day all day

You only pay for the calls you make!

Please consider this opportunity
now available from Brisbane (07),
Melbourne (03), Perth (09) and
Sydney (02)

For further enquiries call

1800 800 493

for Sydney callers (02) **9798-4037**

Sejong

Algeria	Luxembourg
Argentina	Macedonia
Austria	Mozambique
Belgium	Netherlands
Bosnia & Herzegovina	New Zealand
Brazil	Nigeria
Canada	Norway
Chile	Pakistan
Colombia	Peru
Croatia	Philippines
Cyprus	Poland
Czech Rep.	Portugal
Denmark	Russia
Ecuador	Serbia & Montenegro
Egypt	Slovak Rep.
El Salvador	South Africa
Ethiopia	Spain
Finland	Sweden
France	Switzerland
German	Thailand
Ghana	Tunisia
Greece	Turkey
Hungary	Uganda
Indonesia	U.K.
Ireland	USA
Israel	Uruguay
Italy	Venezuela
Japan	Zaire
Kenya	Zambia
Lebanon	

* World Saver discounts applied to Testra's standard international direct dial per minute rates as of 18 April 1996. Call from mobile phone not included. 12 cents connection fee applies.
Global One Communications is a division of Sprint International Pty Limited ACN 003 694 317
Sejong is a registered trading name of Yantone Pty Ltd. (070 540 635).

ZPRÁVY

Jako varovné memento je třeba připomínat 21. srpna nejen proto, že v tento den v roce 1968 vojska Varšavské smlouvy v čele se Sovětským svazem brutálně zasáhla proti politickému vývoji v Československu, ale i proto, že tehdy "hanebně selhala naše politická reprezentace". Při příležitosti 28. výročí srpnové invaze to pro ČTK uvedl ředitel Úřadu dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu, Václav Benda. Národy Československa se naopak v roce 1968 podle někdejšího disidenta Bendy chovaly vzorně a "byly zlomeny a mravně zdevastovány až teprve po více než roční masivní kampani..

Premiér Václav Klaus připravuje návrh novely zákona o platech ústavních činitelů. V rozhovoru pro Český rozhlas připustil, že je velmi netradiční, aby premiér podal vlastní návrh úpravy zákona. Myslí si však, že současná podoba zákona o příjmech ústavních činitelů není správná. Premiér, podle svých slov od začátku projevoval nesouhlas s úrovní platů ústavních činitelů a nediví se veřejnosti, že se jí jejich výše nelíbí.

Opozice přijala premiérovu novou snahu s opatrností a nechce se k ní vyjadřovat dříve, než se seznámí s obsahem zmíněného návrhu. Jak uvedl tajemník Sdružení pro republiku - Republikánské strany Československa Jan Vík, republikáni nevědí, zda je to reakce na jejich obdobné návrhy. Protože ale situaci kolem poslaneckých platů považují za neudržitelnou, podpoří jakýkoliv návrh, jenž bude směřovat k jejich snížení. Také sociální demokracie se domnívá, že platy ústavních činitelů nejsou v pořádku. Podle mluvčího Jiřího Kantůrky je poslanecký klub této strany připraven premiérovu návrh projednat. Zástupci Komunistické strany Čech a Moravy zatím nevědí, zda Klausův návrh podpoří.

Vedení České strany sociálně demokratické respektuje usnesení bohumínského sjezdu a návrh Komunistické strany Čech a Moravy k jednáním o společném postupu v druhém kole senátních voleb odmítlo. ČTK to řekl tiskový mluvčí Jiří Kantůrek po zasedání politického gremia ČSSD. Předsednictvo středočeské regionální rady strany podle něj považuje nabídku KSČM dokonce za provokaci. Gremium nepočítá s jakoukoliv koaliční dohodou s komunisty.

Ridiči ČSAD Brno - město, kteří přivezli z hlavního města Čechenska Grozného 25 pracovníků kroměřížské firmy Stavoinform, utratili na Ukrajině a v Rusku na úplatcích 1.330 amerických dolarů, 700 marek, 20 kantonů cigaret Marlboro a 27 kantonů českého piva. Kdyby odmítli někde zaplatit, nepustili by je policisté, celníci nebo vojáci dál, řekl na tiskové konferenci ředitel ČSAD Rudolf Kouřil.

Prezident Václav Havel se vrátil do svého úřadu po několika týdenní dovolené. V září se setká se svým německým protějškem Romanem Herzogem, který navštíví ČR. Prezidenti budou diskutovat s účastníky česko-německého setkání mládeže. Ve druhé polovině září čeká prezidenta Havla cesta do Jižní Ameriky.

Bilance zahraničního obchodu České republiky za leden až červenec skončila schodkem 85,3 miliardy korun. Celkový dovoz za sedm měsíců letošního roku činil 429,9 miliardy Kč, vývoz 344,6 Kč. Za samotný červenec činilo pasivum obchodní bilance 16,4 miliardy Kč.

Ústřední sněm Občanské demokratické aliance schválil na svém jednání celkem 34 kandidátů aliance do Senátu. Mezi schválenými osobnostmi je mimo jiné i český velvyslanec ve Spojených státech Michal Zantovský. Během sněmu potvrdil ministr průmyslu a obchodu Vladimír Dlouhý, že je schopen akceptovat několikaprocentní deficit státního rozpočtu. Zároveň však odmítl upřesnit, jak velký schodek je ODA ochotna přijmout. V rámci úsporných opatření je ministr Dlouhý ochoten ušetřit část finančních prostředků, vymezených pro jeho rezort na letošní rok. Půjde zejména o omezení zahraničních cest a investic do budovy úřadu.

Podle ministra zemědělství Josefa Luxe v současné době nehrozí zvýšení ceny chleba na čtyřicet korun. Uvedl to v pořadu České televize "Debata". Poslanec za sociální demokracie avšak předseda zemědělského výboru Karel Machovec upozornil na to, že cena může vzrůst po 10 až 15 procent. Nyní stojí bochník chleba zhruba 15 až 16 korun. K tolik diskutované ceně a množství obilí na trhu ministr Lux uvedl, že ho bude v tomto roce dostatek a Státní fond tržní regulace nakoupí od zemědělců odpovídající množství.

Pro aplikaci zkušeností, jež se uplatňují například v USA a jejichž rysem je pečlivé prověřování osob přijíždějících do země, se v diskuzním pořadu TV Nova vyslovil místopředseda SD-LSNS Tomáš Sokol. Poukázal na stejnou nedůvěřivost amerických úřadů.

Německý ministr obrany Volker Ruhe počítá s tím, že Česká republika, Polsko a Maďarsko budou přijaty za členy NATO v roce 1999. Je přesvědčen, že v první polovině příštího roku budou dokončena příslušná jednání. Pak může trvat nejdéle dva roky, než budou ratifikovány potřebné dokumenty. Ruhe to řekl v rozhovoru pro týdeník Bild am Sonntag.

Většina politických stran má už sestaveny kandidátky pro listopadové volby do Senátu. Nejdále je s přípravou voleb zřejmě Sociálně demokratická strana, která již zahájila volební kampaň. Na sponzory spoléhají častěji strany pravicové než

levicové. Levicovní kandidáti spoléhají více na podporu svých stran, nebo počítají s tím, že budou muset sáhnout do vlastních kapes. Podle výzkumu veřejného mínění mají největší podporu kandidáti dvou nejsilnějších stran ODS a ČSSD.

Většina občanů se domnívá, že spolupráce nové vlády s prezidentem bude dobrá, ale s Poslaneckou sněmovnou nikoli. Vyplyvá to ze srpnového šetření Institutu pro výzkum veřejného mínění. Ve srovnání s červencem se zvýšil počet pesimistických odpovědí, zvláště u Poslanecké sněmovny.

Kardinál Vlk vysvětlil zrekonstruovanou část kláštera Kongregace milosrdných sester svatého Karla Baroměřského v Praze - Řepích. Prostory mají být od září využity jako ošetrovatelský ústav pro staré a nemocné s kapacitou asi 60 lůžek a v dalším samostatném oddělení bude ženská věznice, zatím asi pro 15 vězeňkyň, které se dopustily méně závažných deliktů.

Ministr zahraničních věcí a místopředseda ODS Josef Zienlenec se vyjádřil kriticky k některým jevům uvnitř nejsilnější české politické strany v rozhovoru pro MF Dnes. Rozhovor byl uveden pod titulkem: "ODS by už neměla znít jedním hlasem" a Zienlenec v něm reagoval na výsledky červnových voleb. Rozhovor vyvolal v českých médiích velký ohlas a řadu spekulací o rozporech uvnitř ODS. Komentátor deníku Právo Robert Denger uvedl, že tři měsíce před volbami do Senátu jsou Zienlenecovy apely "prostě výrazem zoufalství nad Klausovou tvrdohlavostí, která může být ODS osudná. Po návratu z dovolených se sešla výkonná rada ODS, která označila článek za normální část diskuze o politice ODS, jenž neznamená konfrontaci osobností uvnitř ODS. Na schůzce s novináři, které byl přítomen i Josef Zienlenec, předseda Václav Klaus prohlásil: "Je důležité, aby se o tom (předvolební situaci) diskutovalo". Zároveň však veřejně vyslovil nesouhlas s některými Zienlenecovými názory. Odmítl především možnost vzniku názorových frakcí.

Herečka Helena Růžičková přijala nabídku Komunistické strany Čech a Moravy KSČM, aby za ni kandidovala jako bezpartijní v listopadových volbách do Senátu. "Nemám pocit, že by mé rozhodnutí bylo něco protistátního", prohlásila herečka, známá především svými rolmi v českých veselohrách a televizních seriálech. Jako důvod svého rozhodnutí uvedla: Vzala jsem nabídku KSČM proto, že mne oslovili první."

Londýnský soud Southwark Crown Court odsoudil v pátek 2. srpna Karla Honze (27) řidiče autobusu liberecké firmy Tinbus, ke 26 letům vězení za pašování 50 kilogramů heroínu v hodnotě 10 milionů liber. Honz byl odsouzen spolu se třemi londýnskými Turky, obchodníky s drogami, pro které byla zásilka určena.

Český statistický úřad zveřejnil opravu své prognózy z dubna tohoto roku a oznámil, že ekonomické výsledky budou poněkud nižší než se očekávalo. Zatímco v dubnu byl předpovídán růst HDP v roce 1996 ve výši 5,4 procent, nová aktualizace výhled snížila na 5,1 procenta. Schodek obchodní bilance by měl být asi ve výši 81 miliard korun, t.j. přibližně 5,7 procenta HDP, především vinou sníženého vyvozu. Inflace se nesníží na 8,7 %, jak se předpokládalo v dubnu, ale zůstane na úrovni devíti procent. Na druhé straně nezaměstnanost má být nižší, než se původně předpokládalo, tj. místo 3,3 procenta pouhých 3 procenta. Později však ČSÚ oznámil, že za červenec vzrostly spotřebitelské ceny o jedno procento, čímž vzniká nebezpečí, že celoroční inflace může být vyšší než očekávaných 9 procent.

Sopranistka Renée Flemingová, sólistka Metropolitní opery v New Yorku, vystoupila na zámku v Nelahozevsi, kde se konal 3. ročník hudebního festivalu Dvořákovo hudební léto. Do jejího repertoáru patří i titulní role Dvořákovy opery Rusalka, kterou zpívá v češtině.

Miki Volek, česká rocková hvězda šedesátých let, byl nalezen ve středu 14. srpna mrtev ve svém bytě. Volek, kterému bylo 53 let a žil osamocen ve svém bytě, patrně zemřel několik dní předtím, než byl nalezen. Policie vylučuje cizí zavinění.

Jana Robbová, někdejší temperamentní zpěvačka pop-music, zemřela po krátké těžké nemoci v Praze ve věku 46 let. Se zpíváním skončila v roce 1985.

SPORT

Fotbalový tým Slavia Praha prohrál v předkole Ligy mistrů s mužstvem Grasshoppers Curych 5:0 a před odvetou v Praze je prakticky bez nadějí na postup do této nejznámější klubové soutěže Evropy.

Česká fotbalová liga zahájila letošní sezonu. Výsledky prvního kola:

Jablonec - Hradec Králové	2 : 0
Drnovice - Karviná	4 : 0
Liberec - Olomouc	1 : 1
Plzeň - Teplice	1 : 1
Bohemians - České Budějovice	1 : 1
Ostrava - Žižkov	3 : 0
Slávia - Opava	1 : 1
Boby Brno - Sparta	2 : 1
(přetřeseno - CAROLINA)	

Z tajů krás české řeči

Procházce lesem holduje kdekdo. Procházekovi třeba už jen semtam někdo. O slepičce máme české pohádky. O Slepičkově i jeho žena říká, že je ožrala a nezdárník. Není tedy v češtině slepička jako Slepička a není Procházka jako procházka. Podobné skopičiny čeština provádí s naprostou lehkostí a v nás Čechách se nacházející usměrňovatel nám bez nejmenší pochyby napoví, že holdovat Procházekovi lesem je nesmysl. O slepičce máme pohádky, o Slepičkově jen pomluvy.

Bůhví proč tolik Čechů nese jméno Procházka. Češi dokonce... ale začneme od Adama. Jeho císařské a královské Veličenstvo František se kdysi vojným krokem procházel po Karlově mostě a jistý český loyální demník přinesl o tom zprávu pod titulkem "Procházka na mostě". Naši pražští předkové, kteří tehdy k jeho Veličenstvu již dávno nechovali city vřelé ba ani uctivé pak až do konce světové války rakouskému mocnáři s gustem přezdívali Franta Procházka. Bylo to velezrádné, ale Češi si ve velezradách občas libují.

Tak se volnou procházkou a zkazkou o Procházekovi dostáváme ke jménu onoho zaniklého mocnářství, které si z nás chtělo udělat věčné služby. Rakousko, vážení čtenáři, dávný předmět našeho etymologického zájmu, to vysmívané Rakousko již nechová ono tajemství původu. Průlom provedl jistý docent Tejnor z filosofické fakulty v Praze. Nikoli prý z hloubi studnice svých znalostí, má to prý z druhé ruky od kolegů "staročechů" z oné fakulty. Ti prý poukázali na výklad daný v knize "Původ zeměpisných jmen" vydané v roce 1976. Zmíňte se před českým etymologem nebo vůbec lingvistou o původu "Rakouska" a zbledne vám. Ale tři učení autoři zmíněné knihy uvádějí, že naši dávní předkové při přechodu hranic do severního Rakouska prý nejdříve narazili na tvrz Ratgoz, dnešní Raabs. Začali prý ten hrad jmenovat Rakús nebo Rakuš, počestivše si to nezvyklé jméno a onu sousední zemi na jihu pak nazvali Rakousko. Tedy jak Češi tak s menší obměnou i Slováci. Jinak ze Slovanů nikdo, ti všichni přijali názvy odvozené z latinského pojmenování Marchoa Austriaca, staroněmecky či

franky Osta Rika. Jméno Rakuš už prý užil i Kosmas. Všechnu vinu za případné nehodnověrnosti svádiv na svého kolegu a přítele profesora Květoslava Odvárku z Prahy, jenž po dlouhém pátrání přišel, jak se zdá, na dobrou stopu přes docenta Tejnora. Vůbec bych se nedivil, kdyby jini vyrukovali s jinými vysvětleními. Ale teď jsem si předsevzal, že s tím Rakouskem skončuji.

B. Š.

Staršimu pánovi pronajmu

jednopokojový byt

na Central Coast

s výhledem na moře.

Přednost má nekuřák,

(není to podmínkou) s autem.

Zn. "Nezávislost, ale rovněž
sousedská výpomoc, kde možno"

Adresa v redakci

CZECH < - > ENGLISH

TRANSLATIONS

ELENA GÄRTNER

B. A. (ANU), GRAD. DIP. PSYCH.
NAATI ACCREDITED TRANSLATOR
LEVEL 3 (NO. 16041)
MEMBER OF AUSIT
REGISTERED WITH DEPARTMENT
OF IMMIGRATION AND
MULTICULTURAL AFFAIRS

- * překlady všech osobních,
- * emigračních a právních dokumentů,
- * vysokoškolských diplomů,
- * vysvědčení, dalších potvrzení o vzdělání

Vše provedeno v profesionální úpravě
a stylu (Microsoft Word 5.1)

telefon : (06) 249 50 69

večer : (06) 231 21 88

fax : (06) 249 26 03

23 Maltby Circuit Wanniassa
ACT 2903

VÝROČÍ MĚSÍCE

Jaroslav Ježek

(1906 - 1942)

Patří k nejzajímavějším osobnostem české hudby dvacátého století. Jako absolvent konzervatoře měl velké hudební znalosti. K tomu přistoupil mimořádný talent. Ve dvacátých letech se stal průkopníkem tzv. moderní taneční hudby, jež se uplatnila jak v Osvobozeném divadle, kde působil jako dirigent, tak v široké veřejnosti. Jeho hudba s nežádoucími texty byla za nacismu zakázána. Zněla však tajně v koncentračních táborech a poslouchala se doma z gramofonových nahrávek. Připomínala slavnou éru Osvobozeného divadla z let 1927 - 1938 a dodávala útěchu v těžkých dobách.

Jeho písničky jsou dodnes živé a zpívají se všude - u táborových ohňů i doma. Mnohé z nich zlidověly.

Kromě toho však Jaroslav Ježek skládal i tzv. vážnou muziku, která je dodnes velice originální.

Ježek v roce 1939 emigroval spolu s Voskovcem a Werichem do USA. Zde byli vřele uvítáni československými krajany a často pro ně hráli. Po čase se však cesty Voskovce, Wericha a Ježka rozdělily. Ježek totiž nedostal v USA pracovní povolení. Vyučoval však české děti hrát na klavír a skládal. Kromě toho založil Československý pěvecký sbor, který řídil. Přestože si rušný New York zamiloval, velmi se mu stýskalo po Praze a její společnosti.

K jeho handicapu - byl téměř slepý - se přidaly i další choroby.

1. ledna 1942 tento člověk s veselou a družnou povahou umírá v nemocnici v New Yorku. V posledních chvílích s ním byla jeho přítelkyně Frances, se kterou se na nemocničním lůžku ještě stačil oženit, a skladatel a přítel Rudolf Firkušný.

25. září by se Jaroslav Ježek dožil 90 let.

Vzdělaná žena, 45 let,

bez závazků, finančně nezávislá,
se zájmem o kulturu, přírodu,
cestování
hledá

spolehlivého muže stejných
zájmů a přiměřeného věku.

Děti vítány!

Zn. Jen vážně!

Tel: (02) 936 50 227

DOTAZY

Ptá se Miroslav Horníček
a odpovídá Jiří Sovák

Kdy jsi poprvé pocítil potřebu dělat divadlo, být hercem?
Bylo to po tvém dětském vystoupení, kdy jsi za výzdobou a neviděn recitoval?

Určitě to bylo už před tím parnátným vystoupením. Jinak bych se tehdy necítil tak odstrčen - a hlavně nic bych si z této životní epizody nepamatoval.

Která byla tvoje první role a kde?

Byl jsem na besídce v košířské škole obsazen panem farářem do role čerta. Ale přes veškeré "zásluhy", které patrně pana faráře k obsazení vedly, jsem vzbuzoval na zkouškách tak obrovský soucit, že mi byla role odebrána.

Kde a jak jsi se stal skutečným hercem?

V Horáckém divadle, v Třebíči, později v Jihlavě. Bylo to nádherné období.

Chtěl jsi hrát role vážné, nebo komické?

Jakékoliv.

Chtěl jsi být milovníkem - na divadle i v životě?

Nechtěl, ale byl jsem. V obou oblastech. Proti své vůli a bohužel.

Pokud vím, hrál jsi také vážné role. Na kterou nejraději vzpomínáš?

Na divadelních prknech to byl Goriot, na plátně vězeň koncentračního tábora ve filmu Vojty Jasného "Přežil jsem svou smrt".

Jak vzpomínáš na E.F. Buriana?

Dva lidé pro mě znamenali skutečnou vysokou školu. Na divadle to byl E.F. Burian a ve filmu Mac Frič. Obou si obrovsky vážím, ale je tu přece jen malý rozdíl. E.F. Burian byl inspirující učitel. Mac byl totéž - a navíc přítel. Jeden z nejlepších a dodnes nenahraditelných.

Tvoje vzpomínky na Národní divadlo?

Národní divadlo? Jako ke každé části života, i k němu

patří všechny citové rozdíly od hořkosti až po nenapodobitelnou sladkost. Ale - a to je moc důležité - poznal jsem tam dost důvěrně řadu báječných lidí. Člověka to posouvá dopředu, a navždy ho to obohatí.

Který ze svých filmů máš nejraději?

Všechny související s lidmi, kterých jsem si vážil a měl je rád, a kteří perfektně ovládali svou profesi. Ale - i když to nejsou právě filmy - k srdci mi nejúžeji přirostli "Pisaři" a "Uspořená libra".

Je tady nová generace. Máš v ní nějaké oblíbence?

Z mého pohledu je těch, kteří přinášejí herecké pohlazení a kterým fandím, kolem padesátky. A přestože příležitosti mají velice málo - většinou je slyším dabovat, ovšem geniálně - znamenají pro mě naději. Ve snaze nikoho nejmenovat alibisticky nejmenuji.

Vím, že jsi hrával fotbal, byl jsi brankářem, vzpomínáš na nějaký zápas?

Při mistrovském zápase Lva XVII. mě protikřídlo tre-filo míčem do rozkroku. A celý výbor mužstva - mého - se během mých svíjejících prostocviků srdečně smál. Další merunou, kterou jsem chytil, jsem vhodil vlastní gól. Hnali mě daleko.

Byl ve tvém životě ještě jiný sport?

Plavání - nejraději ve Středozemním moři. Spojoval jsem tak sport s pocitem blaha a přepychu. Inu, šetřilek.

Vzpomeneš, kdy jsme se poprvé setkali?

Právě pro tu srandu, nápady a elán, který nás tehdy provázely, je to setkání nezapomenutelné. Sláva - nebo díkybohu - že v našem vztahu pramen humoru vždycky převyšoval a nevysychá.

Ty a Vladimír Menšík jste dva geniální vypravěči, každý jiný a jeden lepší než druhý. Který je ten jeden a který ten druhý?

Jeden a jedinečný byl Vladimír! Já jsem jen epigon.

Osobně si myslím, že tvoje žena Andulka je tvým největším štěstím. Myslíš si to tak? A co, kromě ní považuješ za štěstí?

Měl bych správně odpovědět - nic. Ale - ke štěstí, a v našem věku zvlášť, patří i těch pár přátel, kteří prošli sitem nejen co do zkoušky charakteru, ale i času. A tak, Mirku díky.

PANORAMA ČESKÉ AUSTRALIE

Papuánské epistoly Mojmir Zachara

Bořek Šindler

Lovení lebek je rituál - lebka je nezbytná k náboženským obřadům domorodců jako pro nás modlitební knížka nebo růženec. Lidské maso jako potrava lovců lebek nezajímá. Lidojedi naproti tomu jedí svoje mrtvé i zabité nepřátele, nemají-li dostatek masa. Je zase lebka jako trofej vůbec nezajímá.... Asi před dvěma roky přistála loď z Austrálie vezoucí zásoby a nějaké stroje, na jediné plantáži v kraji, kde žijí lidojedi a lovci lebek. Nešťastnou náhodou si při vykládání zlomil nohu člen posádky - Čech. Byl hned vyslán posel pro lékaře, žijícího na osamělé stanici asi dva dny vzdálené. Ale loď nemohla čekat, neboť hladina řeky mezi přílivem a odlivem se mění víc než čtyři a půl metru, a tak český uprchlík proti své vůli zůstal na plantáži. Tento Čech věděl před svým odjezdem o gumě asi tolik, kolik průměrný Čech zná čínsky. Dnes je považován za jednoho z největších odborníků na pěstování a přesazování gumovníkových stromů.... Dva čeští tesaři stavějí domy na ostrově Manus, jinde vyváří ve společné jídelně velké firmy slovenský kuchař a česká rodina zakládá v Eastern Highlands District kávovou plantáž. Na zlatých polích v Bulole pracuje Čech jako dozorce nad domorodými dělníky. Žena lékaře, nadšená sokolka, založila na stanici, kde její manžel pracuje, nejpodivnější sokolskou jednotu na světě. Dvakrát týdně cvičí mladé Papuánky a představuje jim Tyršovu sokolskou ideu. Bývalá zářnice Vysoké školy uměleckoprůmyslové vyhrála na výstavě obrazů v Port Moresby první cenu olejem "Papuánky nesoucí trs banánů" a první cenu v Madangu olejem "Sing-Sing".... Dodejme dnes, po jednačtyřiceti letech, že šlo o pražskou UMRUM, a že ta vítězná malířka byla Mojmirova žena Manka.

Svoje paměti mohl Mojmir Zachar, český Polaban, světoběžník a nový obyvatel jižní polokoule také nazvat "Z blázince do blázince" a nechat čtenáře mezi řádky hledat, kdo jsou vlastně ti blázni a kde jsou ty blázince. On sám totiž odešel ze středoevropského blázince do blázince australského. V jednom melbournském blázinci se naskytla jak Mojmirovi tak jeho mladé ženě možnost poměrně výnosné práce - nu a čeho už se český člověk ve světě nechytí, zejména když na guverny ve státě Victoria byla tenkrát právě dlouhá fronta, tenkrát v roce padesátém. A po blázinci melbournském pak už mladému českému uprchlíkovi připadala divoká Papua lovců lebek a lidojedi v hornatých pralesích toho rozsáhlého a tehdy ještě téměř neprobádaného tajemného ostrova jako kus planety se způsobem života více méně normálním. Když dnes člověk pročítá Mojmirovy vzpomínky na jeho první styk s papuánskými primitivy počátkem padesátých let, bleskne mu po prvotním šoku přece jen hlavou, že se tam mezi nimi ten náš krajan tenkrát musel cítit přece jen bezpečnější než mezi českými dialektiky, kteří popravili Miladu Horákovou, a že onen boševický rituál byl hluboko pod úrovní papuánských lovců lebek.

Kdo ale byl Mojmir Zachar, ptáme se, kdo byl a ne kdo je. Skolila totiž tohoto výjimečně nadaného českého exulanta už v polovině šedesátých let zákeřná, rychlá a nečekaná nemoc. Zůstaly po něm dvě malá děvčátka, milovaná a milující Manka a český exil v Austrálii s kloboukem v ruce. Zůstaly také vzpomínky a Mojmirovy Papuánské epistoly, bohatě ilustrované a psané úhledným a pravidelným rukopisem českého písmáka a hloubala tohoto století. "Co Mojmir dělal, to dělal vždycky sto procentně" vzpomíná dnes, padesát let po svatbě, matka jeho dětí a žena.

Doplavili se s Mankou do Austrálie už v roce 1950 na norské lodi z italského Bagnoli. To byla poslední evropská štace pro desítky tisíc utečenců vybraných z německých a rakouských lágrů australskou komisí. Z Ukrajiny, Polska, Litvy, Lotyšska, Estonska, Maďarska, z Balkánu a ovšem po únoru 1948 také z Československa. Ne ale z Německa. Němcům byl tehdy ještě vstup do Austrálie zapovězen, jen německé manželky utečenců z jiných zemí mohly na loď. Jen pryč z rozbor-bardovaného, zkrachovaného, demolovaného zbídačeného Německa, kde se mladé Němky prodávaly za pár amerických cigaret. Tedy i to byla součást tehdejší soustavy blázinců, kterými procházeli i mladí Zacharovi.

Z českého blázince do blázince německých lágrů a pak další blázinec na lodi. Sardinky? Maková zrnka? "Strava na lodi se během té šestitýdenní plavby vlastně nedala ani jíst, byly to zatuchlé žvance", otfásá se ještě dnes Manka. Ta si i jinak užila svoje. Studentka grafiky na pražské UMRUM. Ale s otcem, kterého poúnorový režim okamžitě jako "nepřítele lidu" propustil z místa na Wilsonově nádraží, nebylo ani pomyšlení na další studium. Poúnorová nejistota s Mojmiřem nebyla o nic povzbudivější. "Mojmir si všude pouštěl pusy na špacír, s ním nebylo radno na veřejnosti se vůbec ukazovat", pokračuje bývalá studentka, "...a když jsme se rozhodli odejít, byla to pro mne úleva..." Pak dobrodružný přechod přes jihočeskou hranici, tehdy ještě neobežnanou elektrickým drátem do americké zóny v Bavorsku. Život v bavorských lágrech, úmorná cesta lodí do páteho světadílů, pak australský lágr v Benigille, blázinec, Papua a pak teprve dcerušky. A jen se to sluníčko ukázalo, manžela si odnesla smrtka.

Ale sem tam se na té trudné cestě mraky alespoň na chvíli protrhly. To když si v roce 1946 brala Mojmira. Když se dozvěděla o přijetí na UMRUM. Když konečně měli jistotu, že zalesněná stráž na které odpočívají je už v Bavorsku, a že se divají dolů na československé stráž. "A když nás vystěhovalce uprostřed zimy vzal dlouhatánský vlak z lagru v Německu do italského Bagnoli", zapaluje si opět Manka a vtahuje kouř mnoucí oči, jako kdyby to všechno znovu prožívala. "Zastavili jsme v jednom severoitalském městečku v podhůří Alp. Šlo se do mizerné nádražní restaurace. A najednou k nám přijde, k Mojmirovi a ke mně, jedna místní Češka. Vytáhla nás z toho davu a dovedla do pěkné restaurace na dobrý oběd a na dobré slovo.... Připadali jsme si jakoby bychom byli vešli do nějakého malého ráje. Ona že prý čeká na ty vlaky ze severu z lágrů a vyhledává Čechy, že jí to dělá radost, že ví jak dlouho pojedou... A tak naše poslední chvíle v Evropě nebyly jen káině..."

Ale skočme zase na chvíli od Alp k rovníku. Některé pasáže z Mojmirových epistol by dnes, po více než čtyřiceti letech, přivodily na hlavu pisatele nařčení z rasismu. Leč pisatel

Mojmír nesporně zaznamenával věci tak, jak se mu tehdy jevily: "Nová Guinea, třetí největší ostrov na světě, je zemí fantastických protiv. Na zdi kalendáře letecké společnosti ukazuje XX. století, ale několik hodin od letiště žijí mnohé kmeny stále ještě v době kamenné, rozdělávají oheň třením dvou dřev, střelí šípem po vládních úřednících, bojují mezi sebou kamennými kými, a prožívají svůj život v neustálém strachu ze zlých duchů... Ženy vykonávají všechnu práci a muži většinu času prosedí na verandách před chatrčemi a nebo klábosi ve společném domě, kam ženám není dovolen přístup, anebo spí... Tuctový domorodec na Nové Guinei se žení proto, aby měl na někoho dělat, on měl kornu poroučet, on si měl na korn vylévat neomezeně svůj vztek, aby se o něho někdo staral, aby měl děti. Tuctová domorodka se vdává aby zvýšila majetek své rodiny o kupní cenu nevěsty a protože musí, neboť byla prodána. Nikdo se nežení z lásky a dokonce proto, aby měl konečně někoho s sebou v posteli. Sex sice hraje velkou roli v soukromém životě těchto primitivů, znásilnění často končí i válkou mezi kmeny, ale soulože sama o sobě je věcí tak běžnou jako pro nás umytí rukou..."

V Evropě se ani dnes pořádne neví, kde Papua leží. Počátkem let padesátých se o tom mnoho nevědělo ani v Austrálii, přestože v Korálovém moři a přímo na Nové Guinei sváděli jak Australané tak Američané ty nejkrvavější boje s Japonci během druhé světové války. Celý obrovitý ostrov Nová Guinea je rozdělen zhruba na dvě části, západní a východní. Západní část patřovala, ještě za Zachara, jako kolonie Holanďanům. Východní část byla až do první světové války rozdělena mezi Němce a Australany. Sever, vlastní Nová Guinea, bývala německá a přešla během dvacátých let do australského mandátu. Jižní část východu, Papua, byla v australském držení už dříve. Dnes je celý ostrov spojen a Nová Guinea je samostatným státem. Dnes je také celý ostrov bezostyšně drancován na západě Indonésany, jímž spadl do klína po Holanďanech, na východě hlavně Japonci, jímž do klína právě padá. V dobách, kdy mladí manželé Zacharovi v těchto tropických oblastech pobývali, byli domorodci ještě daleko méně zkažení "civilizací" a byli jakýmsi dětmi ráje.

Mojmír Zachar, z domova vyškolený stavař, pracoval v džungli jako zeměměřič. Posílali ho do vnitrozemí. "Většina domorodců se bojí hadů. Mnoho místních jazyků používá stejného slova pro HADA a SMRT... Když jsem pracoval mezi Romilly a Baroi River, narazili jsme na bezedný močál. Měřicí přístroj jsem měl na posledním ostrůvku "suché" země a moji dělníci skákali jako opice z jednoho vzdušného kořene na druhý prosekávající tunel v džungli, abych mohl vytyčit geophonovou stanici... Sedl jsem si na bedýnku od přístroje, Malay odháněl větvičkou komáry po mé pravici, Amiri po levici začal doplňovat můj domorodý slovník. Ukazují na strom - ARI-I - a slovíčko za slovíčkem plní můj zápisník. Najednou, z ničeho nic, Amiri leží na zemi, oči obrácené v sloup. Cuká se a něco zbrblá. Malay, ten hovoří nářečí Motu, vysvětluje: Amiri před odjezdem na práce zabil prase, které nebylo jeho a dosud ho nevrátil, ačkoliv už dávno prošla lhůta určená náčelníkem kmene. Kouzelník, přítel majitele prasete, teď na něho poslal zlého ducha, ten se vtělil do hada a had se připlazil Amiriho kousnout a zabít. Prohlížím Amiriho. Pod kotníkem jsou dvě malé ranky. Hned mu nohu stahují gumovou hadicí, ránu

rozřezávám rezavým nožem a dávám povel k okamžitému odchodu ke člunu, zakotvenému asi půl hodiny cesty, právě proti nemocnici. Ale Amiri leží a odmítá jít. Síla kouzla je velká. Veliký duch džungle tomu tak chtěl, nedá se nic dělat, Amiri musí umřít. Když nepomohla slova, uřízl jsem pořádnou hůl... Po třetí ráně tělesná bolest zvítězila nad mocným duchem a Amiri klusal... Unavení a propocení dorážíme ke člunu. Lékař dal Amirimu injekce a ránu vyčistil. Já před odchodem jsem ještě Amiriho parkrát přetřel, aby nezapomínal, že mi nesmí umřít. Za pět dní jsem si Amiriho vyzvedl v plné síle a dobrém zdraví..."

Mojmír Zachar dovedl zajímavě psát. Přispíval drobnými zprávami i delšími články do několika exilových listů včetně londýnského Čechoslováka, Newyorských listů, do listu Československého zahraničního ústavu v exilu, Tribuny, a ovšem také do Hlasu domova vydávaném pro celou Austrálii v Melbourne v letech padesátých, šedesátých a sedmdesátých. Byl vůbec všestranně činným člověkem a když se po několikaletém pobytu v džungli vrátil do Austrálie, pustil se do sokolské práce v Sydney jako náčelník jednoty. Přispíval také pilně do sydneyjského sokolského Věstníku. "Jo, Mojmir Zachar, to byl vynikající cvičenec, výbornej sokol", potvrzuje jeho současník Jiří Vlažný. "Cvičovali jsme spolu." Mojmir i Manka se také zúčastňovali velkých volejbalových klání Čechů v sydneyjském Centennial Parku. Pamětnice paní Lenka Šetelíková s mistrem Mítou Šetelíkem s nimi také hrávali a "Mojmír Zachar jaksi dovedl všechno nač položil ruku." Uspořádal v Sydney první sokolské Šibřinky, a to v roce 1957, kdy byl kooptován do výboru sydneyjské jednoty. A dokonce i hrál ve filmu česko-australské produkce "The Foreigner", který natočilo české filmové studio Fontana Film.

I jazykozpyt ho zajímal. Udivil britského lingvistu schopností přesně zaznamenat řeč domorodců. Používal totiž česká diakritická znaménka, čárky a háčky - čeština dovede zaznamenat kde co. Ten Brit ho prohlášoval za genia... V roce 1953 napsal do londýnského Čechoslováka: "Až v roce 1950 začala invaze československých uprchlíků z Austrálie... Koloniální úřady totiž uznávaly diplomy dosažené na evropských vysokých školách, které mají v Austrálii cenu třeba jako židelní lístek z hotelu Alcron nebo vstupenka za Sparty... Většina Čechoslováků žijících na Nové Guinei jsou lékaři. Pracuje zde právník, lékárník, ošetřovatelé, kuchaři, strojník na lodi, geometr, zubní technik, který si otevřel výborně prosperující holičský krám, první hološský v Port Moresby... Nejmladším Čechoslovákem je dcera lékaře několik měsíců stará, která je prvním československým dítětem narozeným na Nové Guinei. Jsou zde Češi, Moraváci, Slováci, Podkarpatský Rus a Slovák-separatista. Je zde tedy Československo zastoupeno kompletně... Pravděpodobně prvním Čechoslovákem, který navštívil Novou Guineu, byl cestovatel Kofenský. V letech 1935 - 50 zde působil misionář Holub a několik jeptišek, z nichž tři dnes pracují a šíří křesťanství v kraji kanibalů na Sepik River..."

(pokračování příště)

KULTURA

SOKOL SYDNEY

16 Grattan Crs. Frenchs Forest

SOKOLSKÉ KINO
PONREPOuvádí v neděli 22. září 1996
v 15 hodve Společenské místnosti
další dvě pokračování úspěšného
seriálu České televize

"PRIMA SEZONA"

Zamřížovaný charleston

Smutné podzimní blues

Scénář: Karel Kachyňa
a Karel Čabrádek

Režie: Karel Kachyňa

Kamera: Andrej Barla

Vstupné dobrovolné

Prosíme o dochvilnost

Po programu lehké občerstvení

SVATOVÁCLAVSKÁ POUT

V rámci Vojtěšského Desetiletí duchovní
obnovy národa, vyhlášeném kardinálem J. E.
Tomáškem, jsou všichni čeští katolíci v Syd-
ney zváni na tradiční krajauskou svato-
václavskou pouť k Matce Božív Schoenstattu, Fairlight Road,
Mulgoa.Pouť se koná v neděli 29. září 1996
Pořad:

11,30 Česká mše sv. se zpěvem.

Litanie ke svatým ochráncům naší vlasti s
požehnáním.

Pouť ke sv. Kříži a obrazu sv. Anežky české.

Pouť se koná za každého počasí. Pokud bude

možno, nabídněte laskavě místa ve vašem

autě krajanům, kteří nemají transport.

Nové knihy

"Popular Music and Local Identity"

Pop, Rock and Rap in Europe and
OceaniaTak se jmenuje zajímavá kniha dlouholetého
přítele a obdivovatele české kultury, Tonyho
Mitcheila. Mimo jiné v ní najdete celou
kapitolu nazvanou "Rock and Pop in the
Czech Republic before and after the Velvet
Revolution"

Podrobnější informace v redakci.

COUNTRY CLUB

320 Devonshire Road, Kemps Creek

v neděli 29. září 1996

odpoledne

pořádá

Československý Country Club

spolu s

The Fashion Parade Company

Modní přehlídka

s možností okamžitého
zakoupení, popřípadě objednání
předváděných modelů.K nákupu bude možno použít
šeky, Diners Card Bankcard,
Visacard a MastercardRezervace vstupenek:
Jaromír Rutar - 610 3267

Zveme vás na koncert

Vynikající český dirigent

Libor Pešek

spolu s

Sydney Symphony Orchestra

vystoupí

ve středu 18. 9. 96

ve čtvrtek 19. 9. 96

v sobotu 21. 9. 96

v pondělí 23. 9. 96

vždy ve 20.00

v Sydney Opera House

Concert Hall

Program koncertu:

Bedřich Smetana

"Má vlast" (Sárka a Vltava)

Josef Suk

"Fantazie pro housle a orchestr

Antonín Dvořák

"Sedmá symfonie"

Vstupné: \$ 31.- \$ 40.- \$ 49.-

Rezervace na tel. čísle:

(02) 9334 4644

ZPRÁVY Z ČSA

ČSA spolu s ČSOB a CIBC oznámily, že kanadská CIBC a ČSOB získaly od ČSA mandát na financování nákupu deseti boeingů rady 737, jejichž dodávka je plánována na období let 1997 až 2000. Tímto nákupem uskutečňují ČSA další krok k modernizaci svého letového parku a směřují k dalšímu zvýšení konkurenceschopnosti společnosti a ke zvýšení komfortu a bezpečnosti pro cestující. Ze soutěže, v níž se o mandát k financování této význačné transakce v hodnotě cca 350 miliónů USD ucházelo více než 40 mezinárodně renomovaných bank a investičních společností, vyšla vítězně společná nabídka CIBC (Canadian Imperial Bank of Commerce) Wood Gundy a Československé obchodní banky a.s.

ČSA podruhé v tomto roce vykázaly zisk z hospodaření. Po dubnovém zisku 3 mil. Kč to bylo v květnu téměř 20 mil. Kč. Celková ztráta od počátku roku se tak snížila na cca 210 mil. Kč a je nižší než v roce 1995 a než počítal plán na tento rok.

Zveme vás do divadla:

Eva Sitteová

ve hře

BILETÁRKA

Arnošta Goldflama

v

THIRD EYE CINEMA

(v blízkosti Central Station

Chalmers Street exit)

64 DEVONSHIRE ST,

SURRY HILLS

Předpremiéra 23. 9. a 24. 9. 96

v 19,30

Vstupné: \$ 5.-

Představení: 25. 9. - 27. 9. 96

v 19,30

Vstupné: \$ 18.- Sieva: \$ 14.-

REZERVACE VSTUPENEK:

MINI theatre - 9365 3371

PERLY A PERLIČKY

Celé české veřejnosti se bolestně dotýká zpráva o úmrtí jednoho z nejslavnějších a také nejcharakternějších českých umělců tohoto století, mistra Rafaela Kubelíka. Zemřel ve věku 82 let ve švýcarském Lucernu, kde našel trvalý domov po dlouhém putování exilem. Jeho umění ho zavedlo po roce 1948 do mnoha zemí včetně Británie, Spojených států a Německa. Dlouhá léta působil i v Covent Garden, v Metropolitní opeře v New Yorku, jako šéf chicagského symfonického orchestru a jako dirigent bavorského rádia. Narodil se v roce 1914 jako syn slavného českého houslisty a vnuk méně známého hudebního skladatele. Přestože Kubelíkovo působení mimo hranice republiky trvalo mnohem déle než doma, Češi asi budou pokládat za vyvrcholení jeho dirigentské kariéry šefování České filharmonii. Zatímco Talichovou specialitou byl Dvořák, Rafael Kubelík byl spíše Smetanovcem a slyšet Českou filharmonii ve Smetanově sinu hrát pod jeho taktovkou Mou vlast patřilo k největším kulturním zážitkům českých posluchačů. Po válce spoluzaložil Pražský hudební Máj. Tak jako se během války dostal do konfliktu s Němci, dostal se později do konfliktu s komunisty a po celá dlouhá léta se odmítal z exilu vrátit do Prahy, "dokud nebude moci každý občan volně vycestovat a vracet se domů, nepřijedu". Toto nekompromisní stanovisko Kubelíka vyneslo k vrcholu těch českých umělců, kteří si zachovali naprosto čistý štít jak vůči kolaboraci s nacisty tak s bolševiky. Návrat domů po listopadu 1989 – a to už byl Kubelík šestasedmdesátníkem – byl také splněním jeho snu – dirigovat ještě jednou doma Mou vlast. Měl jsem tu čest sledovat s davem nadšených posluchačů, když v létě 1990 Rafael Kubelík na Staroměstském náměstí řídil Českou filharmonii spojenou se členy Slovenské filharmonie při provedení právě Mé vlasti, kde byl přítomen i prezident Václav Havel s chotí. Byl to zážitek pro exulanta naprosto nezapomenutelný a bylo to ještě v době, kdy se lidé doma radovali ze znovu nabyté svobody... Ale i s Austrálií měl Kubelík spojení v osobě druhé manželky, australské sopranistky Elsie Morisonové. Jeho první ženou byla česká houslistka Lála Bertlová. Očekává se, že ostatky tohoto velkého Čecha spočinou na vyšehradském Slavíně.

Australané i britská královna žurnalistu Františka Váňu vyznamenali. Ne tak Češi, ne tak jeho rodná země. Tam tento obětavý zakladatel a vydavatel prvního českého všeaustralského měsíčníku, Hlasu domova, ještě uznání nadošel. Přesto krátký film České televize v Austrálii natočený o Františku Váňovi říká jen samé hezké věci. Kromě Karla Wendta, Váňova dlouholetého spolupracovníka, ve filmu figurovaly hlavně vzpomínky Váňových melbournských přátel, ale i Jiří Jelinek ze sydneyského Sokola vydal svědectví o neúporném exilovém pracovníku a člověku, který dlouhá desetiletí kromě vedení exilového časopisu dovedl také nezištně pomáhat všem, kteří se na něj obrátili, a hlavně nově příšlým lidem z republiky a právě v dobách nejtěžších. Kromě tohoto záslužného díla připravilo sokolské kino Ponrepo v srpnu také překvapení v promítnutí

dalšího krátkého filmu o Milanu Vyhňálkovi, králi českých syrářů z Tasmanie, stejně jako film o zrenovovaném Národním divadle a divadle Stavovském. Tato divadla jsou opět nejprestižnějšími pražskými scénami. Prodanou v Národním a Dona Juana ve Stavovském by měl vidět každý návštěvník Prahy. Ale ještě slovičko k Milanu Vyhňálkovi. Je radost takového činného, čínorodého člověka na plátně vidět. Nedělá ze sebe obra, ale je jím. Je gigantom mezi českými podnikateli v Austrálii, a film o jeho životě, výborně udělaný, dobře vystihuje jako energii, smysl pro humor a – jak by se to dalo nejlépe vyjádřit? – víru v život. V září ale neopomeňte opět Ponrepo navštívit, bude tam pokračování Škvoreckého Prima sezóny!

Kanál SBS sice ještě Prahu nezařadil mezi města hodná té cti, ale jedna z ABC rozhlasových stanic už teď denně ráno hlásí počasí i z hlavního města České republiky, takže si můžete denně poslechnout, je-li v Praze zataženo, prší-li, svítí-li ono slabounké středoevropské slunce anebo padají-li kroupy. Doufejme, že i SBS konečně процitne a na Prahu si vzpomene. Měli bychom to ovšem připomenout a připomínat tak dlouho, až Prahu na obrazovce uvidíme...

Nedávná pozoruhodná a poučná přednáška publicisty Stanislava Bertona v Sydney byla organickou součástí zájmu věnovaného německé otázce v Československu, respektive sudetoněmecké otázce v bývalém Rakousku a v republice do odsunu a po něm. Podrobně se těmito problémy obírá i pražský advokát a žurnalista Milan Hulík. Ten zveřejňuje ve švýcarském Polygonu stati pojednávající o stycích Čechů a Němců uvnitř českého státu od doby prvních německých kolonistů v českém pohraničí až do násilného vystěhování jejich potomků z republiky po druhé světové válce. Jak Berton tak Hulík vyzdvihují kulturní přínos německého elementu naší zemi po celou řadu staletí. Oba také poukazují na věc v české publicistice často opomíjenou – že totiž mezi "českými" pány popravenými po bitvě na Bílé Hoře na Staroměstském náměstí byla celá řada českých Němců – a ovšem také slovenský rektor pražské university, Jesenský. Také na to, že německá šlechta z Čech prominentně figurovala mezi pobělohorskými exulanty. Kromě doby husitské ovšem hlavní problémy mezi Čechy a Němci v jejich společném státě vznikaly v době josefínské germanisace Rakouska. Hulík i Berton také zdůrazňují, že čeští Němci v podstatě od počátku zavrhovali zřízení samostatného státu v roce 1918, kdy sudetští obyvatelé německého původu si přáli zůstat spojení s poraženým Rakouskem. A konečně, i Hulík připouští, že čeští Němci nebyli vystěhováni z donucení Spojenců, ale že se odsun děl na původní přání Čechů iniciované prezidentem Benešem. Zdali se Češi kolektivně provinili na tom, že Němce odsoudili pro jejich kolektivní vinu, a zdali byl odsun proveden humánně jsou otázky, o nichž se budou publicisté a nakonec historikové vyjadřovat ještě pěknou řadu desetiletí. My v Austrálii jsme svědky toho, že alespoň v jedné zemi mohou vedle sebe zatím existovat velice mírumilovně potomci všech lidí z bývalého Československa, včetně sudetských Němců.

Lovec perel – Bořek Šindler

Nad dopisy čtenářů

Vážená redakce,

chci touto cestou oznámit a zároveň vysvětlit svoji rezignaci z funkce sekretářky Československého Country Clubu, aby snad nevznikly různé falešné a bludné dohady.

Odstupuji z důvodu delšího pobytu mimo Austrálii - a není správné zastávat důležitou funkci během nepřítomnosti.

Přestože se vzdávám této funkce, neodcházím z jeviště kulturního dění a budu i nadále propagovat českou věc a věnovat se kulturní činnosti, byť na různých místech a budu se snažit tímto kulturním postem i zde v Austrálii překlenout malicherné lidské slabosti a více spojit vztahy česko-australské.

Končím tento krátký dopis v naději na jasnější krajskou spolupráci i v naději na šťastnou budoucnost Československého Country Clubu.

Hana Gerzanic-Honsová
Sydney

V minulém čísle jsme otevřeli diskuzi na téma "naše kluby a kulturní zařízení". Dostali jsme řadu dopisů (i když reakce nebyla tak velká, jak jsme očekávali, zdá se, že schopnost si stěžovat a rozčilovat se nad věcmi je stále ještě jednodušší a více rozšířená mezi krajanv, než se snažit najít řešení, z nich uveřejňujeme dva s trochu odlišnými i když velmi zajímavými názory. O všech nápadech i návrzích budeme informovat Sokol i další kluby a budeme se snažit hledat řešení.

Vážená redakce AL,

sedám, jak doporučujete a snažím se odpovědět na vaše otázky pod článkem na str. 10, v srpnovém čísle AL. Půjdu přímo - in medias res....

Už někdy v letech sedmdesátých jsme spolu s dalšími přáteli zavítali náhodou do Country Clubu. Moc nám tam tehdy chutnalo vepřo-knedlo-zelo a voňavé makové buchty. Pak jsme odpoledne odpoledne shlédli nevidanou podívanou..... totiž rvačku o veliký dort, losovaný v tombole. Parket se změnil na bojiště a ani zde nemohu vypsát podrobnosti.no, tací jsme my Češi....také.

Podruhé, ve snaze přiložit ruku k dílu svou trumpetou, jsem sklízel nejspíše

posměchy od skutečných samouků, začátečníků s nezdravým sebevědomím, kterým vadilo, že jsem je nabádal ke zkouškám a cvičením, aby náš výkon, když vyjdeme na podium byl skutečně dobrý. (Kapele, která hraje v Sokole by také nezaškodilo, kdyby občas cvičila, aby její výkon alespoň vzdáleně připomínal profesionální muzikanty. Poz. red.) Odešel jsem tenkrát znechucen a dodnes těším svým muzicirováním návštěvníky RSL Clubu. Od té doby se také o českém dění dovidám jen z vašich výborně informujících novin AL.

Ačkoliv se snadno sžívám s prostředím kolem sebe, a snažím se splynout s mentalitou australskou, lásku ke své rodné vlasti nosím hluboko v srdci. Mám-li možnost, rád mluvím česky i na veřejnosti a tak oproti rčení velkého Voskovce, já ztratil vlast jen fyzicky, zato jsem získal svět.... tím více po mé loňské návštěvě doma po více než pětadvaceti letech, kdy mi při trošce popíli bylo vhozeno do tváře, že my, emigranti jsme pěkně vykutálení nevděčníci, kteří foukli jen pro své sobecké zájmy a v době, kdy národ trpěl a teď se tam jezdíme ukazovat....

Ty, kteří odešli dávno a počali své sny realizovat stavěním klubů a Národních domů, jako jakési odreagování, osobně chápu a vím, že udělali kus dobré práce, obětovali čas, prostředky a námahu a poskytli mnohým tolik potřebnou oazu k osvěžení - ne každý může žít všude, ne každý se dokáže lehce asimilovat. Za svoji námahu sklízeli tyto pionýři kromě legracek snad i také vděk a prožívali radost. Ale časy se mění, nemůžeme nutit naše potomstvo k převzetí pochodně, Nemůžeme čekat, že oni se budou nezištně starat jako jejich otcové. Vyrůstli tady a jsou Australané i přes odkaz řeči a zvyků rodičů, mají právo žít po svém.

Myslím, že je čas pomýšlet na to, jak to zařídit, aby umírající zájem o zábavu a povšechné o kluby byl využit třeba prodejem k získání peněz na postavení středisek pro staré a strážnouch krajanv.

Jsem přesvědčen, že lidé nenavštěvují naše kluby pro špatné pořady, nebo pro neaktuální náplň.

Kluby - to je už asi labuť píseň, není však třeba slzet, páni budovatelé, protože jste se po mnoho let dívali jak vaše dílo roste a přináší lidem radost.

Než nás všechny skosí zubatá, snažme se být praktičtí. Za střediska pro

staré lidi vám budou krajané vděční a vy se zbavíte boležlavu, změníte jej za další radost.

Pro mne už jsou dostačující české noviny AL, abych věděl, co se mezi Čičky děje. Co si povídají o těch, kteří se nevyšplhali na výši žebříčku úspěchu - tu trochu farizejství máme v povaze, ale neměli bychom zapominat na ty neúspěšné a měli bychom skýtat více lásky těm slabým bez rozdílu.

VI. Kovář
Henley - NSW

Vážená redakce,

zaujal mne váš článek v srpnovém čísle a ráda bych k němu vyslovila svůj názor.

Já sama chodím na hlavní události, jako oslavy 28. října, rozloučení s konzulem atd. Je mi velice líto, když slyším, že se plesu v Sokole účastnilo jen 80 lidí. Můj osobní problém je, že v Sokole už téměř nemám žádné přátele. Většina jich již zemřela, nebo jsou starší a netroufají si na delší cestu, odrazuje je zima v sále či nemají nikoho, kdo by je tam odvezl.

V Country klubu si obstarali dobrou kuchařku a kuchaře, jídlo je výborné a laciné (\$10), též zákusky a káva, obsluha rychlá, prostředí příjemné (i když někdy nejen české). Mši a obědu jsem se vždy zúčastnila.

Sama bych měla spíše zájem o čaje o páté, obědy a zábavu pro "Senior Citizens". Například oslava 28. října s obědem a pohovorem, kino Ponrepo a různé přednášky. Pro mne osobně je večer v Sokole dosti drahý: benzín, tunel, vstupné, večeře a občerstvení - \$ 40.- bez tombole. High cost of living jistě omezuje všechny starší lidi, a někde se to musí ušetřit. Mimo to je zde i mnoho jiných zábav: hostující dirigent Lubor Pešek (nejlevnější lístek \$ 28.-, Symposium Choral Music.

Mnoho mých známých chválí kavárnu Kafka. Bohužel, v neděli je zavřeno a pro lidi pracující, bez transportu, je návrat v noci komplikovaný.

Jistě, že tyto problémy má více starších lidí, přestože by měli rádi více zábavy, nemají odvoz.

Velice vás zdravím a přeji úspěch v této anketě.

Lenka Šetelíková
Sydney

KAM NA DOVOLENOU :**JES-VIAN VILLA**

Nabízíme vám ubytování v komfortně zařízené vile, v překrásném prostředí Kosciuszko National Parku, v Old Adamina Bay, neda- leko jezera Eucumbene.

Možnost celoroční dovolené
V létě vynikající podmínky
pro rybolov

V zimě výborné lyžařské terény

Pro podrobnější informace
volejte:

Josefa nebo Vlastu Trefný
(042) 74 24 86

Pro krajany výhodné ceny

Zverme vás na nezapomenutelnou dovolenou

MAGNETIC ISLAND

Ostrov věčného léta, romantických zálivů, zlatých pláží a kokosových palm. Je osm kilometrů od Townsville v severním Queenslandu. má rozlohu 52 kilometrů a je z větší části národním parkem. Ostrov má všechny služby města, obchody, 15 výborných restaurací, 4 turistické resorty, golfové a tenisové kurty, plachetnice, procházky panenskou přírodou. Je zde zábava pro dospělé i pro děti.

Nabízíme moderní, kompletně vybavené dvoulůžnicové (pro 5 osob) a jednolůžnicové (pro 3 osoby) byty na pláži Nelly Bay s nádherným výhledem na moře. Na požádání zašleme fotografie a další informace.

Navštivte nás a my vám promítneme video.

Týdenní pronájem - \$ 290 - za jednolůžnicový byt

Beachside Palms Holiday Units

Frank Baychek

7 Wilberforce Ave, Rose Bay, NSW 2029

telefon (02) 371 91 64

Pohled z okna bytu

POMŮCKA: Joun, Cash.	Dát souhlas	1. DÍL TAJENKY	Těžký kov	Domácí Karel	Sloven. přirovnání	19	Římských 45	2. DÍL TAJENKY	Postava dvíky nesoucí kladí	inzerční časopis	Zakusiti	
Kanál	S	T	O	K	A	Zpráva po někom poslaná	V	Z	K	A	B	
Druh holuba		D	L	A	K	Ženské jméno Býv. lig. hokejista	L	E	N	K	A	
Citostlovec podivu	O	J	O	J	O	J	Mořský savec Svár	H	K	O	D	
Bulhar. měna	L	E	V	A	Postavení jako opora Popelář. vozy	O	P	R	E	N	F	
Planetka		N	O	Mladě slepice Vodní proud	K	V	R	E	Značka centuria	C	T	
Ukazovací zájmeno	T	O	Podpovr- chová stavba Pořádek	T	V	N	E	L	Německy „vejco“	E	Í	
● Obojživelník Plod obřířiny	H	R	O	K	„Když koupíte tu chalupu, budete bydlet v místě, které je nejzdravější na zeměkouli. Je tu tak zdravo, že tu nikdo ani neumírá.“ „To není pravda! Zrovna včera jsem tu viděl pohřeb!“ „To byla výjimka. ... (Dokončení v tajence).“							
Znamení	Z	N	A	K								A
Ochotně	R	A	A	Koupací nádobu								Literární útvary
Zkratka ná- rodní školy	N	R	Předložka Popévek	V	E							
Odezva	Q	H	L	A	S	Americký zpěvák country music	●	Citostlovec podivu	Postava z orient. pohádek	Odrůda jablka	Pohovka bez opěradla	
● Uzel Evropský stát	R	A	N	E	C	Roční období	J	A	R	O		
Neboř (nář.)	B	O	Chůva (ze špan.) Surová nafta	A	J	A	Únik popílku Masná kapalina	E	M	E	T	
Velikán	O	B	K	Karta Likérnik	E	S	O	Souhlas Janinský paša	A	N	O	
Nadutec	S	N	O	B	3. DÍL TAJENKY Značka tantalu	H	L	A	D	B	M	
Štourat (nář.)	N	I	P	A	T	Výkvět společnosti	E	L	I	T	A	
Akvarijní ryba	A	K	A	R	A	Parkový strom	J	A	N	A	N	

JÁRA CIMRMAN

Tentokrát o jeho činnosti kriminalistické

Dočká se Praha Cimrmanovy sochy ?
(přednáška dr. Zdeňka Svěráka)

Vážení přátelé, scházíme se dnes nad dílem českého velikána Járy Cimrmana, abychom se seznámili s jeho činností kriminalistickou.

Nejprve mi dovolu, abych vás jako předseda komise pro zbudování Cimrmanova pomníku informoval o tom, jak jsme s celou záležitostí daleko.

První impuls k akci Socha vyšel od dr. Bičíka. Dr. Bičík, rodilý Malostranák, již dvacet let trpělivě přesvědčuje úřady, že Malostranskému náměstí - jinak velmi pěkně řešenému - něco chybí. Jednoho dne přinesl na zasedání našeho výboru pro cimrmanovské oslavy dvě pohlednice. První byla z doby, kdy Malostranské náměstí neslo jméno maršála Radeckého a kdy mnu vévodila mohutná maršálova socha. Druhá pohlednice byla soudobá. Pečlivým porovnáním snímků jsme museli dát dr. Bičíkovi za pravdu, že Malostranskému náměstí na druhém snímku skutečně něco chybí. Byla to socha.

Postavit na místě pomníku maršála Radeckého, tohoto českého pomahače Habsburků, pomník Járy Cimrmana, který Habsburkům nikdy s ničím nepomohl, zdálo se nám naprosto logické. Při vlastní realizaci myšlenky však nastaly nepředstavitelné potíže. Tak hned materiál. Je známo, že když Jára Cimrman naposledy opouští Prahu a loučí se v Bohnicích se svým přítelem Trefným, řekl mu doslova: "Trefný, bude-li Praha pomýšlet na můj pomník, ať je z bílého mramoru. V bílém budu nejlépe čelit holubům."

Jelikož naše cimrmanologická společnost nemá sama dosti prostředků na financování pomníku z tak kvalitního materiálu, hledali jsme spojence. Našli jsme ho v organizaci, která stála před podobným problémem. Redakce časopisu

"Kůň přítel člověka" by ráda věnovala hlavnímu městu sochu koně. Je to myšlenka víc než chvályhodná. Vždyt se porozhlédnete po pražských sochách. Kdo z našich velikánů je na koni? Svatý Václav a svatý Jiří. Ale to jsou svatí. Ještě tak Jan Žižka. Jinak Palacký sedí na židli, Jungmann sedí na židli, Jirásek na pařezu a Boženu Němcovou a Mánesa nechali sochaři klidně stát.

Bylo tedy rozhodnuto, že Cimrmanova socha bude jezdecká. Námitky tzv. pěšího křídla naší Společnosti, které považuje jezdeckou sochu za ideově pochybenou, protože prý Cimrman nikdy na koni neseděl a dokonce se prý koni bál, jsme zamítli. Většina z nás se domnívá, že kůň je v tomto případě uměleckou licenci v mezích normy. A pěší křídlo to nakonec muselo rádo uzнат. Projekt jezdecké sochy na dvoumetrovém soklu narazil na něco jiného - na trolejové vedení. Dopravní podnik hl. m. Prahy - a já budu přímo jmenovat - je to náměstek inženýr Kudrna - nechtěl o rekonstrukci trolejové sítě ani slyšet.

A tu přichází dr. Bičík s originálním kompromisním řešením. Aby mohl Jára Cimrman sedět na koni a přitom nepřevyšoval úroveň trolejí, navrhuje dr. Bičík tzv. variantu Brod. Socha by představovala Cimrmana brodícího se na koni přes vodní tok, přičemž kůň by byl po prsa ponořen do soklu a byl by pojat jako koňská busta. S tímto návrhem zase nesouhlasili naši přátelé z "Koně, přítele člověka". Nemohli se zbavit pocitu, že zvíře tone, a doporučili, aby Cimrman na koni neseděl, ale aby jej vedl, čímž by se výška sousoší radikálně snížila. To sice vypadalo na první pohled pěkně, ale ve skutečnosti to znamenalo, že by byl Cimrman ze severní strany koněm zcela zakryt.

Museli jsme tedy ve svých úvahách opustit místo, kde původně stával maršál Radecký (totiž na nástupním ostrůvku tramvaje), a hledat prostranství mimo tramvajový provoz. Našli jsme je o něco výše, tam, kde je parkoviště automobilů. A měli jsme štěstí. Hlídač parkoviště, pan Landa, proti návrhu nic nemá, netroufá si však o věci rozhodnout sám. Musíme ještě celou věc projednat s dr. Brabcem, který ho střídá.

Na prahu kriminalistické kariéry

A nyní již k vlastnímu tématu, totiž k Cimrmanově činnosti kriminalistické. Rakouský profesor Erich Fiedler (je to středoškolský profesor, nikoli vysokoškolský), tedy učitel Fiedler ve své nedávno vyšlé knize (je to spíše brožura než kniha, prostě sešit), tedy ve svém letáku nazvaném "Cimrman - Diittant oder Fachman?" na str. 429 tvrdí, že v oboru kriminalistiky nemá Cimrman naší době co říci. Radí bychom však svému vídeňskému kolegovi připomněli, že stejným způsobem bagatelizoval jeho dílo dramatické, a přece se dnes ve světě hraje s úspěchem již čtyři Cimrmanovy hry.

Do kriminální oblasti se Mistr dostal oklikou, a jak už to tak bývá, jaksi proti své vůli. Na sklonku století se Cimrman zabýval problémem vylehčování mechanismů, které se převážně vyráběly z těžkého dubového dřeva. A tu mu pomohla náhoda. Během svého přednáškového turné po Austrálii objevil na Melbournsku živočicha, jehož udivující vytrvalost dokázala při aplikaci na dřevo pravé divy. Byl to červotoč. Cimrman sjednal s australskou vládou výměnný kontrakt. Australané se zavázali, že dodají do Rakouska půl druhého tisíce šlechtěných kusů tehdy v Evropě zcela neznámého broučka, a to výměnou za českého kráika. Ten se pak v Austrálii uchytil docela dobře.

Novou technologii dosáhl Cimrman skvělých výsledků. Tak např. jeho červotočem vylehčený buchar Jirka bylaž o třetinu lehčí než světově proslulý buchar Wágenerův, a přitom zastal stejnou práci. Červotoč se v Čechách rychle rozšířil. Popularita nového pracovního zvířete dosáhla nečekaných rozměrů. Když lidé viděli, jak si tento brouk, pracující vlastně jen za stravu, na pracovišti obratně počíná, mnozí se ho snažili napodobit. O takových se pak lidově říkalo, že "zerou práci".

Epizoda s červotočem s kriminalistickou oblastí zdánlivě nesouvisí. Ani Cimrman dlouho žádnou spojitost netušil. Avšak 23. listopadu 1889 řiti se náhle do zpěněných vod Dunaje trámový železniční most u Lince. Firma Linghoffer, závod 02, sekce dřevo, která Cimrmanovi vylehčení mostní konstrukce zadala, Mistra žaluje. Cimrman se u soudu hájí tím, že nebyl dodržen technologický postup. Označuje také

pravého viníka neštěstí, stavbyvedoucího Herziga, který opomněl vylehčovací práce včas zastavit. Podle Cimrmanových bezpečnostních předpisů byl Herzig povinen za 20 dnů po nasazení červotoče do práce položit k mostu tzv. návadná prkna, v odborné terminologii schmeckenfošny. Do těch se zpravidla červotoč během 48 hodin shromáždí a může být přenesen na jiné pracoviště. Zkostnatělí rakouští soudci však Cimrmanovy výklady nechápou. K dovršení neštěstí přicházejí ze země zprávy, že na mnohých jiných stavbách dochází k vylehčovacím pracím, aniž by byly objednány. Soudní verdikt kruté rakouské justice je nemilosrdný. Na celé dva roky se za Cimrmanem zavírají vrata vězeňské pevnosti v Salcburku.

Tam tedy začíná ona smělá křivka Cimrmanovy nejprve kriminální, později kriminalistické kariéry.

NOVÉ KRIMINALISTICKÉ METODY

Prof. Pavel Vondruška

Ve své kriminalistické praxi využíval Cimrman bohaté téskutečnosti, že byl sám mnohokrát vyšetřován. Dokonalá znalost psychologie vyšetřovance mu umožnila vyvinout nové postupy.

Mám na mysli například tzv. metodu velkého kabátu. Cimrman ji ve své knize "Poupata pro policejní dorost" popisuje takto:

"Mám v kanceláři na věšáku kabát, který si u mne při svém turné Evropou zapomněl obr Lundstrom, vysoký 216 cm. Vyšetřovaný se samozřejmě domnívá, že je můj. Potřebují-li vyšetřovanému dát najevo svou převahu, otevřou okno a po chvíli řeknu: -Je zde zima. Vezměte si můj kabát, ať mi tu nenastydnete. - Obviněný záhy zjistí, že je mu kabát veliký. A v té chvíli mu řeknu: - Vidíte, příteli, jak jste proti mně maličký".

Ke stejné účinným metodám patřila i metoda gumových hadiček. Cimrman nasazoval tuto metodu ve chvíli, kdy cítil, že vyšetřovaný je zralý pro přiznání. Postup byl následující: Cimrman předem sepsal vyšetřovanému přiznání podle své vlastní představy. Dal mu je přečíst, a zatímco byl obvině-

ný plně zabrán do četby, Cimrman mu nepozorovaně strčil do bot gumové hadičky a otevřel přítok vody. Delikvent měl tak před očima podrobný popis vlastních čínů a přitom se nemohl zbavit pocitu, že mu teče do bot.

Snad největším výbojem ve výslechové technice je Cimrmanova metoda zhudebněného přiznání. Je to vůbec první a na dlouhou dobu i poslední pokus zapojit múzu do služeb policie. O této metodě máme poměrně dobrou zprávu v zápiscích Cimrmanova oblíbeného žáka, policejního praktikanta Jindřicha Hlaváčka, jemuž Cimrman postavil pomník ve své detektivní hře "Vražda v salonním kupé". Dovolte, abych citoval z ohmataného deníčku svědomitého policejního adepta:

"Po dvou hodinách bezvýsledné námahy usedá pan inspektor Cimrman ke klavíru a - jako by už neměl o další výslech zájem - začíná preludovat. Vilda Bilek zpupně se usmívá. Ale jak se pan inspektor hlouběji a hlouběji noří do podmanivého světa tónů - jaká to změna! Zpupnost z Vildovy tváře mizí, jeho zločinecké rysy měknou. V tom okamžiku sklopne pan inspektor víko nástroje a promluví k vyslychanému: 'Poslyšte, Bilkú, zde je papír a tužka. Sedněte a všechno podle pravdy sepište. Rozhodl jsem se, že vaše přiznání zhudebním. - Na tato slova Vilda Bilek, bratrovrah, otcovrah, strýcovrah a tetovrah, vyskakuje ze židle a líbá panu inspektorovi ruku."

A tak se nám z tohoto období zachovala celá řada děl ve světové literatuře zcela výjimečných. Zastavme se u dvou z nich. První je andante con brio s názvem "Přiznání Josefa Kamaryta". I největší skladatelé žasli, jak mohl Cimrman tento zcela nebásnický text odít do hudebního hávu:

"Přiznávám, že jsem praštil klackem tu paní, jak jste se na ni ptal, nevím jak se jmenovala. Měla v kabelce obnos. Přiznávám, že jsem praštil klackem toho drožkáře, jak jste se na něj ptal. Obnos měl ve slámě na kozlíku. Přiznávám, že jsem praštil Ulrycha Josefa. On ale s obnosem utekl, jelikož přišel k sobě. Hostinský od Šneka se mi vysmekl a praštil se o můj klacek sám. Kdyby to mohl být valčík, poslal bych ho švagrovi."

Druhá ukázka je z pera Otakara Švankmajera, známého pod jménem Šilený Oto, který napsal do přiznání jen

tři slova: "Trh jsem ji." Cimrman naložil s tímto jednoduchým textem velice zajímavě. Když jsme však skladbu začali studovat, zjistili jsme, že je komponována pro vězeňský sbor kastrátů, a tak jsme od nastudování museli upustit pro nepřekonatelné technické potíže.

Nemohu uzavřít svůj referát jinak než popisem události, která vlastně znamenala konec Cimrmanovy činnosti v policejních službách. Šlo o odvážný kousek v případě kasaře Zmatlíka. Cimrman se rozhodl počkat na pachatele přímo v trezoru Živnobanky v Praze na Příkopech. Vybaven kyslíkovým přístrojem a svým oblíbeným švarcvaldským revolverem ráže 13,5 očekával vloupání. Ukázalo se však, že avízo bylo mylné. Den a hodina vloupání souhlasily, ale místo Jirky Zmatlíka, který otvíral zámky trezorů dámskými sponkami, dostavil se ke kase Oldřich Kouba, kterému v podsvětí přezdívali Olda Dynamit.

Popropuštění z nemocnice odchází Cimrman tedy z aktivní služby. Se světem zločinu a zákona se však neloučí. Odevzdává svůj služební revolver, aby ho vyměnil za pero spisovatele.

Fóry, které se líbí mému manželovi

"Co myslíš?" ptá se manželka svého muže. "Vážím 120 kilo, budu štihlejší, když budu často plavat?" "Ani bych neřekl, podívej se například na velrybu."

V restauraci. "Pane vrchní, láhev červeného vína!" "Promiňte, ale viděl jsem z okna, že jste přijel novým autem." "To máte pravdu, ale na flašku mi ještě zbylo."

"A to jste nic špatného netušila, když vás obžalovaný o půlnoci lákal do parku?" "Ale ano, jenže jsem netušila, že mi ještě ukradne kabelku."

Ptá se přítel: "Tak co, ještě tvoje manželka oplakává svého prvního muže?" "Ne, teď ho oplakávám já."

HABER - PILOT
Pty Limited
PRODUCTION

AUSTRALSKÉ LISTY měsíčník

Vydává: **HABER - PILOT Pty Limited**
A.C.N. 002 830 613
7 Boonah Street
WENTWORTHVILLE
NSW 2145
Tel. (02) 636 1873
Fax. (02) 631 2024

Vedoucí redaktorka:

Jana Haberová a redakční kruh

Názory redakce se nemusí ztotožňovat s obsahem příspěvků.

Uzávěrka dalšího čísla vždy dvacátého každého měsíce.

Česky mluvící solicitor / právník a advokát
vám nabízí služby

Vynikající znalost českého a australského práva.

Kontaktujte: Vladimíra Gazdika

V. GAZDIK LL.B. & CO. SOLICITORS

Vladimir Gazdik LL.B.
Solicitor & Advocate CR

1A/5 Wongala Crescent
Beecroft NSW 2119 Australia
Telephone: (02) 484 2221
Facsimile: (02) 484 0606

Mobile: 015 274 734
After Hours: (02) 9980 7908
Appointments: (047) 87 6336

NEW AGAIN

PTY LTD

Opravy karoserie, nový lak, vnější i
vnitřní úpravy, odstranění rezů, všechny
modely a druhy aut.

BODY REPAIRS

7 b PERAK St. MONA VALE
telefon: (02) 9999 2595

Stěhování nábytku
Sydney - mezistátní - zámoří,
odborně zabalíme,
popřípadě uskladníme,
rozpočet i dobrá rada je zdarma,
pečlivě, spolehlivě, poctivě.
Hovoříme česky a slovensky.

TAX RETURNS

Tim Austin, F.T.I.A.
Registered Tax Agent

Poradíme vám v podnikání,
použijte naši účetní kancelář,
připravujeme daňové přiznání,
domluvíte si schůzku předem.

Další informace:
18 Hughes Ave.
Lawson 2783
Telefon: 047 591 782

Mluvíme česky a anglicky!

ELEKTRIKÁŘ

Aleš HUBSCHMANN,
Licence No. 2511

sedmadvacet let zkušeností
nabízí své služby
při řešení všech problémů
se zaváděním a instalací
elektrických spotřebičů,
nové instalace a podobně.

Perfektní práce
za slušné ceny
Telefon: (03) 9803 3815
Mobil: 018 176 556

Předplatné na **AUSTRALSKÉ LISTY** CENA \$2.60

Jméno _____

Ulice _____

Město _____ Stát _____

P.Code _____ Tel. _____

Vystříhněte a odešlete s poplatkem na

HABER PILOT Pty. Limited
7 BOONAH STREET
WENTWORTHVILLE NSW 2145

Předplatné - zaškrtněte
na půl roku ☐ \$15.60
na celý rok ☐ \$31.20

1a Palmerson Grv. (roh Atherton Rd) OAKLEIGH 3166

Tel: (03) 9564 7679 Fax: (03) 9564 7752

AH: (03) 9801 2796 Mob: 041 201 6556

Lic. No. 31446

ZAŘÍDÍME:

*Vaše cesty do celého světa.
Návštěvy z České i Slovenské republiky.
Cesty kolem světa. Ubytování, půjčování aut.
EURORAIL- vlakem po Evropě.
Cesty lodí, autobusové zájezdy.
Cestování po Austrálii a další.*

SUSTEK

LUST NOMINEES P/L TRADING
AS PAINT SPOT
DISTRIBUTORS OF PAINT
AND PAINTERS' SUPPLIES

Ph: 557 4109, 557 2863
Fax: 557 4924

378 Centre Rd, Bentleigh 3204

BENTLEIGH PAINT SPOT

**Chcete vymalovat dům,
zkrášlit byt?
Využijte služeb české firmy,
která nabízí všechny služby
pro malíře,
spolu s radou odborníků.
volejte: 03 557 4109, 03 557 2863**

APPLIED COMPUTER SYSTEMS (Australia)

Nabízí systém vytvoření zvlášť pro vás!

(viz obal)

MULTIMEDIA

Capture video in real-time to your hard disk. Editing with special effects and sound. Playback under Windows in true colours. Full motion CD video playback

TV-VIDEO

Live TV on your PC. Capture single frame at 320 x 240. Tinting or photo retouching. Full motion sequencer. Record to tape in S-VHS quality.

VIDEO-PRO

Linear or nonlinear editing. Quality of output up to Betacam. Time code for single frame accuracy. Adjustable compression digital recording.

CZECH

AIRLINES

FLY OK FLY ČSA

**POHODLNÁ CESTA DO
PRAHY A EVROPY
S VÝBORNÝM SPOJENÍM ZE
SINGAPURU A BANGKOKU**

Kontaktujte naše cestovní kanceláře nebo přímo:

**CZECH
AIRLINES**

Suite 809, AUSTRALIA SQUARE TOWER, SYDNEY
P.O. BOX H110, AUSTRALIA SQUARE, NSW 2000
TELEPHONE: 247 6196 FACSIMILE: 232 1713